

MIĘDZYKONKURS MŁODYCH PIANISTÓW *ARTHUR RUBINSTEIN IN MEMORIAM*¹

Aurę kulturalną Bydgoszczy tworzą ludzie, ich działania i sukcesy, które sumując się, stają się trwałym dobrem Bydgoszczy i regionu. Wynikają one również z pewnych wieloletnich doświadczeń i inspiracji. Jednym z takich impulsów był pobyt Artura Rubinsteina w Bydgoszczy 19 lutego 1960 roku. Artysta udzielił wówczas wywiadu bydgoskim dziennikarzom oraz wystąpił z recitalem w znakomitej akustycznie sali koncertowej Filharmonii Pomorskiej. Mając na uwadze wielkość Artura Rubinsteina jako muzyka, wirtuoza i pianisty, dyrektor szkoły muzycznej Ewa Stąporek-Pospiech postanowiła wybrać go jako patrona szkoły². Jego osoba łączyła erudycję, świetną inteligencję i pasję z niezwykłą osobowością artystyczną i ekscytującą grą.

Po pamiętnym koncercie w 1960 roku w Bydgoszczy Artur Rubinstein powiedział: „Macie jedną z najwspanialszych sal, w jakich kiedykolwiek koncertowałem. Postaram się opinię o tej sali roznieść po świecie. Również dobra jest festiwalowa sala londyńska, ale znacznie brzydsza od waszej”³.

Jak zapisano w „Dzienniku Bydgoskim”, małżonka wielkiego wirtuoza, Aniela Młynarska-Rubinstein, podczas spotkania z władzami miasta rozważała możliwości wykorzystania sali i organizowania w niej międzynarodowych konkursów. Artur Rubinstein podsunął myśl, aby zorganizować konkurs na określone utwory muzyczne i ich pierwsze wykonanie w Bydgoszczy. Na koniec podkreślił rolę sztuki mówiąc: „Pamiętajcie, że miasta i kraje zyskują największą sławę głównie dzięki wydarzeniom artystycznym”⁴. Do tej myśli Mistrza nawiązała Ewa Stąporek-Pospiech i postanowiła znaleźć nową formułę dla jej realizacji. Pomysłowi przyświecała przede wszystkim osoba wielkiego pianisty wirtuoza oraz idea promocji młodych talentów, idea stworzenia młodym muzykom, w tym wypadku pianistom, możliwości zaistnienia na międzynarodowym forum, „otoczenie ich sprzyjającymi osobami, które będą ich popierać, wspomagać, ukierunkowywać nie tylko artystycznie, ale i dbać o materialne warunki konieczne dla ich rozwoju”⁵. Pomysł zorganizowania konkursu zrodził się właśnie podczas wizyty w Bydgoszczy żony Rubinsteina Anieli i jej córki Ewy, z okazji nadania Państwowemu Zespołowi Szkół Muzycznych imienia Artura Rubinsteina w dniu 4 listopada 1991 roku. W wywiadzie udzielonym Urszuli Guźleckiej dla „Bydgoskiego Informatora Kulturalnego” Ewa Stąporek-Pospiech powiedziała: „Wówczas to, na zakończenie tego pracowitego pobytu, padła z mojej strony propozycja zorganizowania konkursu pianistycznego dla uczniów szkół średnich właśnie tutaj, w Bydgoszczy. Pani Anieli Rubinstein ten pomysł tak się spodobał, że od razu go zaaprobowała”⁶.

¹ Tekst o Konkursie został przygotowany na podstawie artykułu Anny Szarapki *Międzynarodowy Konkurs Młodych Pianistów „Arthur Rubinstein in memoriam” w Bydgoszczy*, zamieszczonego w *XXIV Kronice Bydgoskiej*, Wyd. Towarzystwo Miłośników Miasta Bydgoszczy, Bydgoszcz 2013, s. 461-486.

² Państwowy Zespół Szkół Muzycznych otrzymał imię Artura Rubinsteina 4 listopada 1991 roku.

³ „Artur Rubinstein powiedział w Bydgoszczy...” z artykułu, którego fragment został umieszczony w książce programowej I Międzynarodowego Konkursu Młodych Pianistów *Arthur Rubinstein in memoriam*, 24-30.10.1993, s. 4.

⁴ Tamże.

⁵ Z wywiadu przeprowadzonego przez Annę Szarapkę: *Feeria młodych talentów*, „Promocje Kujawsko-Pomorskie”, nr 6/7, 2002, s.18-19.

⁶ Z wywiadu przeprowadzonego przez Urszulę Guźlecką z Ewą Stąporek-Pospiech, „O piątym spotkaniu młodych pianistów”, „Bydgoski Informator Kulturalny”, maj 2002, s. 57.

Idea urzeczywistniła się w postaci Międzynarodowego Konkursu Młodych Pianistów *Arthur Rubinstein in memoriam*, który po raz pierwszy odbył się w 1993 roku. Od tamtego roku odbyło się już 10 konkursów.

Organizatorami Konkursu są:

- Państwowy Zespół Szkół Muzycznych im. A. Rubinsteina w Bydgoszczy,
- Ministerstwo Kultury i Dziedzictwa Narodowego w Warszawie, Departament Szkolnictwa Artystycznego i Edukacji Kulturalnej,
- Kujawsko-Pomorski Urząd Wojewódzki w Bydgoszczy,
- Urząd Marszałkowski Województwa Kujawsko-Pomorskiego w Toruniu,
- Urząd Miasta Bydgoszcz.

Współorganizatorami konkursu są także:

- Towarzystwo Mozartowskie w Bydgoszczy,
- Fundacja na Rzecz Młodzieży Muzykującej Viva Musica w Bydgoszczy.

Pomysłodawcą i dyrektorem konkursu jest Ewa Stąporek-Pospiech, a dyrektorem artystycznym i autorem formuły programowej konkursu Jan Popis. Patronat nad konkursem objęła małżonka wielkiego pianisty Aniela Młynarska-Rubinstein, która była także fundatorką specjalnej nagrody im. Artura Rubinsteina. Po jej śmierci w styczniu 2002 roku patronat i honorowe przewodniczenie konkursowi przejęła córka, Ewa Rubinstein. Podczas trwania V edycji Konkursu powiedziała w wywiadzie udzielonym Joannie Grzegorzewskiej:

„Konkurs w Bydgoszczy jest szczególny, ponieważ biorą w nim udział tak młodzi ludzie z tak różnych zakątków świata... Z przyjemnością patrzę na tę niezwykle zdolną młodzież. Są tacy wrażliwi, otwarci. Mają pasję. Przepiękne jest właśnie to, że są. Cieszę się, że mogę się z nimi spotkać, porozmawiać, posłuchać”⁷.

W pierwszym rzędzie po środku, córka Artura Rubinsteina - Eva Rubinstein, Jury wraz z laureatami V Międzynarodowego Konkursu Młodych Pianistów „Arthur Rubinstein in Memoriam” (2002).

Specyfiką konkursu jest jego przeznaczenie dla bardzo młodych pianistów, gdyż górna granica wieku określona jest na zaledwie 21 lat. To ograniczenie wiekowe sprawia, że Konkurs, jak wielokrotnie podkreślano, stał się niejako wypełnieniem luki pomiędzy

⁷ Z wywiadu przeprowadzonego przez Joannę Grzegorzewską: „Trzy pytania do... Ewy Rubinstein”, „Gazeta Pomorska”, 13.04.2002.

konkursami ogólnopolskimi i wielkimi międzynarodowymi konkursami pianistycznymi, takimi jak Międzynarodowy Konkurs im. F. Chopina w Warszawie, Konkurs im. Piotra Czajkowskiego w Moskwie, im. Królowej Elżbiety w Brukseli czy Konkurs im. Van Cliburna w Fort Worth w Teksasie. Podziwiać należy, że tak młodzi pianiści, a w niektórych przypadkach są to zaledwie trzynasto- lub czternastolatki muszą zmierzyć się z tak trudnym programem i z tej próby wychodzą zwycięsko. Wystarczy tu wspomnieć laureatkę pierwszej nagrody w I Konkursie w 1993 roku, Valentinę Igoshinę. Jej pianistyka zachwyciła jurorów, urzekając jednocześnie świeżością wykonania i niezwykle młodym wiekiem. Urodzona 4 listopada 1978 roku, a więc w dniu, kiedy Państwowy Zespół Szkół Muzycznych im. Artura Rubinsteina obchodzi dzień swego Patrona, w roku 1993 miała niespełna piętnaście lat i zmierzyła się z osobami starszymi od niej o kilka lat. Młodsze były tylko dwie Polki, Justyna Jażdżyk z Państwowego Zespołu Szkół Muzycznych w Bydgoszczy z klasy Ireny Skabar-Galon i Aleksandra Mozgiał z Państwowej Szkoły Muzycznej II stopnia w Gdańsku z klasy Andrzeja Artykiewicza, oraz Francuz Julien le Pape. W konkursowym repertuarze Igoshiny znalazły się m.in.: *Etiuda cis-moll op. 10 nr 4* i *Scherzo h-moll op. 20* Fryderyka Chopina, *Etiuda-tableaux c-moll op. 39 nr 7* i *Etiuda-tableaux es-moll op. 33 nr 6* Sergiusza Rachmaninowa, *II Sonata g-moll op. 22* Roberta Schumanna, *4 Mazurki z op. 50* Karola Szymanowskiego, a w trzecim etapie *II Koncert fortepianowy f-moll op. 21* Fryderyka Chopina.

Formuła programowo-artystyczna konkursu jest autorskim pomysłem jego dyrektora artystycznego Jana Popisa i obejmuje utwory, które miał w swoim repertuarze Artur Rubinstein. Dla tak młodych pianistów jest to zatem program niezwykle trudny, który wymaga nie tylko niezwyklej biegłości, wirtuozostwa na najwyższym poziomie, ale także dojrzałości interpretacji. Do 2000 roku trzyetapowe eliminacje obejmowały następujący program:

I etap:

- sonata Józefa Haydna lub Wolfganga Amadeusza Mozarta,
- dwie etiudy: jedna Fryderyka Chopina oraz do wyboru – Franciszka Liszta, Aleksandra Skriabina bądź Sergiusza Rachmaninowa,
- chopinowska *Ballada*, *Fantazja f-moll*, *Barkarola* lub *Scherzo*.

II etap:

- jeden z utworów Karola Szymanowskiego: *4 Mazurki op. 50*, *Wariacje b-moll p. 3*, *Serenada Don Juana* z cyklu *Maski op. 34*,
- sonata Ludwiga van Beethovena (*C-dur op. 53*, *f-moll 57*, *Es-dur op. 81 a*, *A-dur op. 101*, *E-dur op. 109*, *As-dur op. 110*, *c-moll op. 111*), Fryderyka Chopina (*b-moll op. 35*, *h-moll op. 58*), Roberta Schumanna (*fis-moll op. 11*, *g-moll op. 22*), Franciszka Liszta (*Sonata h-moll*) lub Franciszka Schuberta (*A-dur op. 120*, *a-moll op. 143*, *Fantazja C-dur „Wanderer”*),
- utwór dowolny.

Finale: wykonanie z orkiestrą jednego z koncertów fortepianowych, spośród następujących pozycji:

- Ludwig van Beethoven (*c-moll*, *G-dur*, *Es-dur*),
- Fryderyk Chopin (*e-moll*, *f-moll*),
- Camille Saint-Saëns (*g-moll*),
- Piotr Czajkowski (*b-moll*),
- Sergiusz Rachmaninow (*c-moll*).

W 2002 roku program został nieznacznie zmodyfikowany. Sonaty Haydna i Mozarta znalazły się w II etapie. Natomiast do I etapu dodano krótki utwór Johanna Sebastiana Bacha, a w finale do listy koncertów dołączono *Symfonię koncertującą op. 60* Karola Szymanowskiego oraz *Koncert fortepianowy a-moll op. 54* Roberta Schumanna. Pozostawiono również większą

dowolność w zakresie doboru sonat, określając jedynie, iż obowiązuje sonata klasyczna lub romantyczna.

Szczególne miejsce w programie Konkursu zajmują kompozycje Karola Szymanowskiego dedykowane przyjacielowi, Arturowi Rubinsteinowi: *Wariacje b-moll op. 3*, *Serenada Don Juana z cyklu Maski op. 34*, pierwsze cztery *Mazurki z op. 50*, *IV Symfonia koncertująca op. 60*. Obecność utworów Karola Szymanowskiego w programie Konkursu ma dodatkowy wymiar lokalny, związany z pobytem Karola Szymanowskiego w Bydgoszczy w latach dwudziestych XX wieku. Andrzej Szwalbe w liście do wiceprezydenta miasta Grzegorza Kaczmarka w 1994 roku tak pisał:

„Wielką tradycję Bydgoszczy trzeba rozpatrywać łącznie z próbą osiedlenia się Szymanowskiego i jego rodziny na Bielawkach. (...) W oparciu o uporządkowane fakty, rozwinię się i umocni tradycja Karola Szymanowskiego, tak wielka, że porównać ją można tylko z Wyczółkowskim, niesłychanie ważna dla miasta, z której powinno ono wchłonąć jak najwięcej wartości. Pierwszym, który na tym skorzysta, będzie Konkurs im. Artura Rubinsteina, projekt znakomicie i przyszłościowo pomyślany, świetnie i profesjonalnie urzeczywistniany”⁸.

Aby podkreślić wagę tych wydarzeń oraz osobę i dzieło jednego z największych polskich kompozytorów XX wieku, przewidziana została nagroda specjalna za najlepsze wykonanie utworu Karola Szymanowskiego. Nagrodą tą uhonorowani zostali następujący pianiści: Naomi Iwase, Japonia i Michio H. Nishihara Toro, Chile (1993), Piotr Klajn, Polska (1996), Josif Sergei, Białoruś (1998), Michał Pietrzak, Polska (2000), Ioulianna Avdeeva, Rosja (2002), Przemysław Witek, Polska (2004), Gracjan Szymczak, Polska (2007), Paweł Motyczyński, Polska (2009), XuZi, Chiny (2011), Łukasz Byrdy, Polska (2014).

Przygotowując konkurs, organizatorzy określili możliwość zdobycia następujących nagród regulaminowych:

- Nagrody pieniężne za zajęcie miejsc od I do VI,
- Nagroda Specjalna za najlepsze wykonanie utworu Karola Szymanowskiego,
- Nagroda im. Artura Rubinsteina; od roku 2002 przyznawana jest Nagroda Specjalna im. Anieli Młynarskiej-Rubinstein fundowana przez Ewę Rubinstein,
- Nagroda Chopinowska.

Od 2007 r. nagrodą regulaminową stała się także Rubinowa Szpila Artura Rubinsteina dla Indywidualności Artystycznej ufundowana i zaprojektowana przez bydgoskiego jubilera, Andrzeja Janickiego.

Zdobywcom regulaminowych nagród przysługuje tytuł Laureata Międzynarodowego Konkursu Młodych Pianistów *Arthur Rubinstein in memoriam*.

Tradycją Konkursu jest przyznawanie nagród pozaregulaminowych w postaci koncertów, recitali i stypendiów, co stanowi zarazem wspaniałą realizację idei promocji młodych talentów. Niemal od pierwszych edycji konkursu laureaci mają okazję koncertować podczas Festiwalu Pianistyki Polskiej w Słupsku, na festiwalu „Chopin w barwach jesieni” w Ostrowie Wlkp. (nagrada Wydziału Kultury i Sztuki Urzędu Miejskiego w Ostrowie Wlkp.), w Centrum Paderewskiego Tarnów – Kąsna Dolna, w Studiu Koncertowym Polskiego Radia im. Witolda Lutosławskiego oraz w Żelazowej Woli (nagrody Towarzystwa im. Fryderyka Chopina w Warszawie i Narodowego Instytutu Fryderyka Chopina w Warszawie). Wśród prestiżowych koncertów i recitali znajdują się również: debiut w Nowym Jorku (nagrada Fundacji Kościuszkowskiej w Nowym Jorku, II edycja konkursu), koncert w Kijowie ufundowany przez Międzynarodowy Konkurs dla Młodych Pianistów pamięci Vladimira

⁸ A. Szwalbe, List do Wiceprezydenta Bydgoszczy Grzegorza Kaczmarka z dnia 5 kwietnia 1994 roku, [w:] Książka programowa VIII Międzynarodowego Konkursu dla Młodych Pianistów *Arthur Rubinstein in memoriam*. 3-8.04.2009, s. 22.

Horowitza (V, VI, VII edycja konkursu), koncert w Japonii (nagroda japońskiej organizacji PTNA World Piano Festiwal w Tokio, IV edycja), koncert w Paryżu (nagroda Polskiego Komitetu ds. UNESCO i Stacji Naukowej PAN w Paryżu, IV edycja), recital ufundowany przez Narodowy Instytut Fryderyka Chopina w Warszawie (IX edycja konkursu), koncert – nagroda Państwowej Filharmonii im. Artura Rubinsteina w Łodzi (IV edycja), recitale zorganizowane przez Międzynarodową Fundację Muzyczną im. Artura Rubinsteina w Łodzi (VIII, IX edycja konkursu), recital w „Atmie” w Zakopanem (nagroda Towarzystwa Muzycznego im. Karola Szymanowskiego, VII edycja konkursu), koncert w Pałacu Myśliwskim w Antoninie (nagroda Centrum Kultury i Sztuki w Kaliszu, II edycja), rejestracja telewizyjna recitalu laureata konkursu – nagroda Telewizji SA w Warszawie oddział w Bydgoszczy (VIII, i IX edycja konkursu), koncert ufundowany i zorganizowany przez Toruńską Orkiestrę Kameralną w Toruniu (VI edycja konkursu), recital zorganizowany przez Centrum Kultury Dwór Artusa w Toruniu dla laureata głównej nagrody (VIII edycja konkursu), recital ufundowany i zorganizowany w Pałacu w Radziejowicach (IX edycja konkursu), recital – nagroda ufundowana przez Fundację Barbary Bieleckiej MUSICA MUNDI (VI edycja konkursu) oraz nagroda Radia PiK – koncert w studiu S2 w Bydgoszczy (IV edycja).Warto wspomnieć również o recitalach fundowanych przez Ministerstwo Spraw Zagranicznych w Instytucie Polskim w Wiedniu, Paryżu, Berlinie lub Londynie (IV edycja) oraz o nagrodzie Fundacji Kościuszkowskiej, jaką był debiut w Nowym Jorku (II edycja). W 2007 roku Nagrodę Specjalną ufundowało również European Union of Music Competitions for Youth.

Konkurs daje też możliwość wysłuchania znakomitych artystów podczas koncertu inauguracyjnego imprezę. I Konkurs w 1993 roku zainaugurował Krzysztof Jabłoński, laureat III nagrody w XI Międzynarodowym Konkursie Pianistycznym im. F. Chopina w Warszawie, który koncertował wraz z Orkiestrą Filharmonii Pomorskiej pod dyrekcją Jose Maria-Florencio Junior z Brazylii. II Konkurs rozpoczynał Ian Hobson, zdobywca Srebrnego Medalu w Mistrzowskim Konkursie im. A. Rubinsteina w Tel Awiwie w 1980 roku. Zagrał on *III Koncert fortepianowy d-moll* S. Rachmaninowa, a towarzyszyła mu Orkiestra Filharmonii Pomorskiej pod dyr. Marka Pijarowskiego.

Kolejne Konkursy inaugurowali zdobywcy I nagród w poprzednich edycjach. Grali z orkiestrą Filharmonii Pomorskiej pod dyr. Iana Hobsona następujące utwory:

Konkurs	Wykonawca	Wykonany utwór
III	Valentina Igoshina	<i>II Koncert fortepianowy c-moll</i> S. Rachmaninowa,
IV	Josif Sergei	<i>I Koncert fortepianowy b-moll</i> P. Czajkowskiego
V	Piotr Żukowski	<i>III Koncert fortepianowy d-moll</i> S.Rachmaninowa,
VI	Ioulianna Avdeeva	<i>I Koncert fortepianowy d-moll</i> J.Brahmsa

Podczas spotkania inauguracyjnego uczestników, jurorów i organizatorów VII edycji konkursu wystąpił prof. Jerzy Godziszewski, który zagrał utwory solowe Karola Szymanowskiego. Koncert odbył się w dawnej siedzibie Klubu Polskiego przy ul. Śniadeckich 1 w Bydgoszczy w saloniku im. Karola Szymanowskiego. W ten sposób organizatorzy nawiązali do pobytu kompozytora w mieście nad Brdą i do jego spotkania z bydgoszczanami w 1921 roku. VIII konkurs rozpoczynało dwoje laureatów poprzednich edycji konkursowych: Joanna Marcinkowska (laureatka I miejsca w II konkursie) i Denis Zhdanow (laureat I miejsca w VII konkursie). Pianistom towarzyszyła Polska Orkiestra Sinfonia Iuventus pod dyrekcją Grzegorza Berniaka, a w programie znalazły się dwa koncerty: *IV Koncert fortepianowy G-dur op. 58* L. van Beethovena i *II Koncert fortepianowy c-moll op. 18* S. Rachmaninowa.

Uczestnikom trzeciego etapu podczas ich prezentacji konkursowych towarzyszy Orkiestra Symfoniczna Filharmonii Pomorskiej pod dyрекcją Iana Hobsona (II, III, IV, V, VI, VII, IX edycja konkursu) i Jose Maria Florencio Junior (I edycja). W VIII edycji konkursu wystąpiła natomiast Polska Orkiestra Sinfonia Iuventus, złożona z najzdolniejszych absolwentów i studentów wszystkich uczelni muzycznych w Polsce, którzy nie ukończyli 30. roku życia. Podczas konkursowych zmagani, podobnie jak w poprzednich edycjach konkursu, orkiestrą dyrygował Ian Hobson. Ten wybitny dyrygent i koncertujący pianista, laureat kilkunastu konkursów pianistycznych, m.in. zwycięzca Międzynarodowego Konkursu Pianistycznego w Leeds (1981) oraz zdobywca Srebrnego Medalu w Mistrzowskim Konkursie im. Artura Rubinsteina w Tel Awiwie (1980), należy również do gremium jury. Łącząc obie funkcje – dyrygenta i jurora, ma możliwość szczególnie wnikliwej oceny uczestników III etapu podczas prób z orkiestrą i w czasie występu, kiedy współkreuje ostateczną wizję utworu. Zwraca uwagę jego spokój, życzliwość i profesjonalizm.

W jury konkursu zasiadają wybitni polscy i zagraniczni pianiści, laureaci konkursów międzynarodowych, oraz krytycy muzyczni. Skład jury nie ulega poważniejszym zmianom, dzięki czemu jury mogło dopracować się wiarygodnych kryteriów oceny, odpowiadających specyfice konkursu. W I, II, V, VI i VII edycji konkursu przewodniczącym jury był Adam Harasiewicz. W pozostałych edycjach przewodniczyła Ewa Osińska. W składzie jury zasiadali ponadto: Mikhail M. Alexandrow, Alexei Botvinov, Paweł Chęciński, Larissa Dedova, Paweł Gililov, Jerzy Godziszewski, Ian Hobson, Krzysztof Jabłoński, Józef Kański, Yuko Kawai, Paweł Kowalski, Nina Kuźma-Sapiejewska, Yangsook Lee, Alberto Nosé, Jan Popis, Matti Reakallio, Koji Shimoda, Marta Sosińska, Adam Wibrowski i Yuri Zilberman.

W kolejnych trzyetapowych konkursach wzięło udział po kilkadziesiąt młodych pianistów z 28 krajów świata: z Armenii, Australii, Białorusi, Bułgarii, Chile, Chorwacji, Ekwadoru, Estonii, Finlandii, Francji, Grecji, Gruzji, Hiszpanii, Izraela, Japonii, Kanady, Korei Południowej, Niemiec, Polski, Rosji, Szwecji, Tajwanu, Ukrainy, USA, Wielkiej Brytanii, Włoch. Najlichnieszą grupę pianistów w każdej edycji konkursu stanowili Polacy.

Staraniem dyrektora Konkursu Ewy Stąporek-Pospiech 16 grudnia 2000 roku Konkurs został członkiem zwyczajnym Europejskiego Stowarzyszenia Konkursów dla Młodych Muzyków (EMCY) w Monachium. Stowarzyszenie to łączy konkursy z wielu krajów europejskich, między innymi z Wielkiej Brytanii, Niemiec, Szwajcarii, Francji, Hiszpanii, Rosji i Polski.

Konkursowi towarzyszą kursy prowadzone przez wybitnych profesorów pianistyki. Podczas IV Konkursu kurs mistrzowski dla pedagogów prowadziła prof. Natalia Grudniewa z Muzycznej Szkoły Talentów im. M. Łysenko w Kijowie, a podczas V Konkursu prof. Irina Lipatova z tej samej szkoły. V Konkursowi w 2002 roku z okazji 20-lecia śmierci Artura Rubinsteina towarzyszyło również seminarium poświęcone pianistycie Artura Rubinsteina, w którym wzięli udział m.in. Józef Kański i Jan Popis. W 2009 roku podczas VIII edycji konkursu odbyła się Ogólnopolska Konferencja Psychologiczna Szkolnictwa Muzycznego pod patronatem naukowym prof. dr hab. Marii Manturzewskiej, a w 2011 roku (IX edycja) prof. Jerzy Marchwiński z Uniwersytetu Muzycznego Fryderyka Chopina w Warszawie prowadził Ogólnopolskie Warsztaty Muzyki Kameralnej „Partnerstwo w muzyce”.

Latem organizowane są ogólnopolskie warsztaty muzyczne *W stronę Artura Rubinsteina - Salony u Mistrza*.

Uczniowie i pedagodzy bydgoskiej szkoły muzycznej mają oczywiście swój udział w Konkursie. W pierwszej edycji wystąpiły trzy uczennice Liceum Muzycznego: Joanna Balewska i Justyna Jażdżyk z klasy Ireny Skabar-Galon oraz Ewelina Korzeniewska z klasy Barbary Sierko, która zakwalifikowała się do II etapu. W trzeciej edycji Konkursu prezentowała się Maja Waszkiewicz z klasy Ludmiły Kasjanenko. W piątym Konkursie wystąpił Jarosław Kaliski z klasy prof. Katarzyny Popowej-Zydroń, który znalazł się w II

etapie Konkursu. W 2007 roku regulaminową Nagrodę Specjalną im. Anieli Młynarskiej-Rubinstein zdobył Michał Szymanowski, wówczas maturzysta z klasy Ludmiły Kasjanenko. Był on również uhonorowany wieloma innymi nagrodami pozaregulaminowymi: Nagrodą Specjalną EMCY, nagrodą-koncertem ufundowanym i zorganizowanym przez Centrum Paderewskiego Tarnów - Kaśna Dolna oraz Nagrodą Prezydenta Miasta Bydgoszczy. W 2011 roku na IX konkursie pojawił się pochodzący z Chin uczeń PZSM w Bydgoszczy w klasie prof. Katarzyny Popowej-Zydroń – Xu Zi, który został zauważony przez jury i uzyskał nagrodę specjalną za najlepsze wykonanie utworu Karola Szymanowskiego. W IX konkursie wystąpiła również Dorota Demidowicz z klasy prof. Marii Murawskiej i Szymon Dereszyński z klasy dr. Piotra Kępińskiego i prof. Waldemara Wojtała. Znaczny sukces odniósł Piotr Nowak z klasy dr. Piotra Kępińskiego i prof. Katarzyny Popowej-Zydroń, który został laureatem III miejsca. W finale zaprezentował *I Koncert fortepianowy b-moll op. 23* Piotra Czajkowskiego. Ogromnym sukcesem i zapowiedzią kolejnych osiągnięć w międzynarodowych konkursach pianistycznych była II nagroda 16-letniego wówczas Rafała Blechacza z klasy prof. Katarzyny Popowej-Zydroń Państwowej Szkoły Muzycznej II st. w Bydgoszczy. W Konkursie w 2002 roku zdobył on II nagrodę.

Tak więc rangę i znaczenie bydgoskiego konkursu ukazuje najlepiej dalszy rozwój kariery jego laureatów. Zostają oni finalistami, a nawet laureatami prestiżowych, międzynarodowych konkursów, koncertują i nagrywają płyty. Znakomitym przykładem jest zdobywczyni I miejsca w V konkursie – Ioulianna Avdeeva – laureatka I miejsca w Międzynarodowym Konkursie Pianistycznym im. F. Chopina w Warszawie w 2010 roku. Co ciekawe, Rafał Blechacz i Ioulianna Avdeeva zmierzili się ze sobą już w Bydgoszczy w 2002 roku, a ich sukcesy są doskonałym dowodem tego, że bydgoski Konkurs dla Młodych Pianistów w sposób niezwykły spełnia swoją rolę. Jest wizytówką dla młodych, budzących się talentów, potwierdzeniem ich niezwykłych możliwości i właściwego kierunku podejmowanego w pracy artystycznej.

16-letni Rafał Blechacz, zwycięzca II nagrody na Międzynarodowym Konkursie Młodych Pianistów „Arthur Rubinstein in memoriam”, 2002.

Nasz absolwent najlepszy na świecie! Wizyta Rafała Blechacza, laureata Międzynarodowego Konkursu Chopinowskiego w Warszawie w Państwowym Zespole Szkół Muzycznych w Bydgoszczy, 2005.

Na uwagę zasługuje również wspaniały rozwój kariery artystycznej Beaty Bilińskiej, zdobywczyni II nagrody w I Konkursie w 1993 roku. Obecnie jest ona laureatką wielu międzynarodowych konkursów, nagrywa, wiele koncertuje, otrzymując bardzo dobre recenzje. Ma za sobą debiut w Carnegie Hall w Nowym Jorku 18 października 2003 roku. Jest również finalistką 46. Międzynarodowego Konkursu Pianistycznego im. Ferruccio Busoniego w Bolzano (Włochy) w 1994 r. Największym sukcesem artystki było otrzymanie I nagrody oraz Nagrody Publiczności w prestiżowym XVII Międzynarodowym Konkursie Pianistycznym „Rina Sala Gallo” w Monzy (Włochy, październik 2002 r.).

Bardzo aktywnym pianistą jest również Wojciech Waleczek, laureat III nagrody w II Konkursie w 1996 roku. Z jego osiągnięć na uwagę zasługuje III nagroda w VI Międzynarodowym Konkursie Pianistycznym Seilera w Palermo (2005), III nagroda w III Międzynarodowym Konkursie Pianistycznym im. F. Liszta we Wrocławiu (2005) oraz zakwalifikowanie się do półfinału w 53. Międzynarodowym Konkursie Pianistycznym im. F. Busoniego w Bolzano (2001).

Warte odnotowanie są także sukcesy Miku Omine, laureatki I miejsca w konkursie w 2000 roku. W 2003 roku zdobyła ona V nagrodę w III Międzynarodowym Konkursie Pianistycznym im. E. Seilera w Kitzingen w Niemczech oraz I nagrodę w X Międzynarodowym Konkursie Pianistycznym w San Sebastian w Hiszpanii. W 2004 roku uzyskała Nagrodę Specjalną „SoloartistPrize” w 55. Międzynarodowym Konkursie Pianistycznym im. Viotti w Vercelli we Włoszech, a w 2005 roku została półfinalistką 15. Międzynarodowego Konkursu Pianistycznego im. F. Chopina w Warszawie. W 2006 roku ukończyła studia na Akademii Muzycznej im. F. Chopina w Warszawie w klasie prof. Piotra Palecznego. Koncertuje m.in. w Belgii, Japonii, w Niemczech, w Polsce, w USA.

Znakomicie rozwija się również kariera artystyczna laureata I nagrody w VII konkursie, Denisa Zhdanova, który otrzymał również główną nagrodę w 56. Międzynarodowym Konkursie Pianistycznym „Maria Canals Piano Competition” w Barcelonie w 2010 roku i został laureatem trzech nagród specjalnych, a także nagród w

postaci kontraktów na ponad 20 koncertów w Europie i Azji oraz nagrania solowej płyty dla wytwórni Naxos. W 2011 roku zdobył I nagrodę w II Międzynarodowym Konkursie Pianistycznym „Halina Czerny-Stefańska in memoriam” w Poznaniu oraz I nagrodę i nagrodę specjalną w XIX Międzynarodowym Konkursie Pianistycznym „Roma-2009: Chopin Prize” w Rzymie. W 2010 roku Denis Zhdanov nagrał płytę z utworami Fryderyka Chopina dla Międzynarodowej Fundacji Muzycznej im. Artura Rubinsteina w Łodzi, a w roku następnym płytę z sonatami Antonio Solera dla wytwórni Naxos.

Jedną z bardziej znanych młodych pianistek w Europie i na świecie jest laureatka pierwszego miejsca w konkursie w 2009 roku, Anna Fedorova. Jej gra charakteryzuje się nie tylko błyskotliwą techniką, ale i dojrzałością wykonania. Pianistka bardzo dużo koncertuje w Europie, Azji oraz Ameryce Północnej i Południowej.

Tak więc laureaci Konkursu zainicjowanego w 1993 roku przez Dyrektora Państwowego Zespołu Szkół Muzycznych Ewę Stąporek-Pospiech doskonale świadczą o jego znaczeniu, randze i potrzebie. Konkurs daje możliwość bardzo młodym muzykom, najczęściej jeszcze uczniom średnich szkół muzycznych, zaistnienia na międzynarodowej estradzie i stanowi znakomitą weryfikację ich talentów.

Laureaci kolejnych edycji Międzynarodowego Konkursu dla Młodych Pianistów *Arthur Rubinstein in memoriam*, zdobywcy nagród regulaminowych

Laureaci I Międzynarodowego Konkursu dla Młodych Pianistów *Arthur Rubinstein in memoriam*, 24-30.10. 1993

Nagrody regulaminowe

Nagroda	Imię i nazwisko	Kraj
I	Valentina Igoshina	Rosja
II	Beata Bilińska	Polska
III ex aequo	Josif Sergei	Białoruś
III ex aequo	Naomi Iwase	Japonia
V	Alexandra Zajceva	Ukraina
VI	Wojciech Stysz	Polska

- Nagroda Specjalna – za najlepsze wykonanie utworu Karola Szymanowskiego Naomi Iwase, Japonia, Michio H. Nishihara Toro, Chile
- Nagroda im. Artura Rubinsteina Josif Sergei, Białoruś
- Nagroda Chopinowska Josif Sergei, Białoruś

Laureaci II Międzynarodowego Konkursu dla Młodych Pianistów *Arthur Rubinstein in memoriam*, 1-10.03. 1996

Nagrody regulaminowe

Laureaci II Konkursu w 1996 roku		
Nagroda	Imię i nazwisko	Kraj
I	Joanna Marcinkowska	Polska
II	Vsevolod Vartanov	Rosja
III	Wojciech Waleczek	Polska
IV	Maria Mazo	Rosja
V	Alexei Komarov	Rosja
VI	Daria Riabova	Rosja

- Nagroda Specjalna – za najlepsze wykonanie utworu Karola Szymanowskiego
Piotr Klajn, Polska
- Nagroda im. Artura Rubinsteina
Wojciech Waleczek, Polska
- Nagroda Chopinowska
Piotr Machnik, Polska

Laureaci III Międzynarodowego Konkursu dla Młodych Pianistów *Arthur Rubinstein in memoriam*, 27.03-5.04.1998

Nagrody regulaminowe

Laureaci III Konkursu w 1998 roku		
Nagroda	Imię i nazwisko	Kraj
I	Josif Sergei	Białoruś
II	Robert Utter	Finlandia
III	Ksenia Blintsovskaya	Rosja
IV	Jaromyr Bożenko	Ukraina
V	Eri Yamabe	Japonia
VI	Tuomas Nikkanen	Finlandia

- Nagroda Specjalna – za najlepsze wykonanie utworu Karola Szymanowskiego
Josif Sergei, Białoruś
- Nagroda im. Artura Rubinsteina
Ekaterina Richter, Rosja
- Nagroda Chopinowska
Ksenia Blintsovskaya, Rosja

Laureaci IV Międzynarodowego Konkursu dla Młodych Pianistów *Arthur Rubinstein in memoriam*, 7-14.04.2000

Nagrody regulaminowe

Laureaci IV Konkursu w 2000 roku		
Nagroda	Imię i nazwisko	Kraj
I ex aequo	Piotr Żukowski	Polska
I ex aequo	Miku Omine	Japonia
III ex aequo	Lena Drozdova	Rosja
III ex aequo	Daniel Jonathan Hill	Australia
IV	Age Jurigas	Estonia
V	Natalia Danilova	Rosja
VI	Ying-Hsuan Lee	Tajwan

- Nagroda Specjalna – za najlepsze wykonanie utworu Karola Szymanowskiego
Michał Pietrzak, Polska
- Nagroda im. Artura Rubinsteina
Piotr Żukowski, Polska
- Nagroda Chopinowska
Marek Szlezer, Polska

Laureaci V Międzynarodowego Konkursu dla Młodych Pianistów *Arthur Rubinstein in memoriam*, 5-14.04.2002

Nagrody regulaminowe

Laureaci V Konkursu w 2002 roku		
Nagroda	Imię i nazwisko, kraj	Kraj
I	Ioulianna Avdeeva	Rosja
II	Rafał Blechacz	Polska
III	Timur Shcharbakov	Białoruś
IV	Dasha Moroz	Rosja
V	Andriy Yaroshinskyy	Ukraina
VI	Agata Łukasiewicz	Polska

- Nagroda Specjalna – za najlepsze wykonanie utworu Karola Szymanowskiego
Ioulianna Avdeeva, Rosja
- Nagroda Specjalna im. Anieli Młynarskiej-Rubinstein
Alexander Chugai, Ukraina
- Nagroda Chopinowska
Timur Shcharbakov, Białoruś

Laureaci VI Międzynarodowego Konkursu dla Młodych Pianistów *Arthur Rubinstein in memoriam*, 16-21.04.2004

Nagrody regulaminowe

Laureaci VI Konkursu w 2004 roku		
Nagroda	Imię i nazwisko	Kraj
I ex aequo	Alexander Chugai	Ukraina
I ex aequo	Michał Pietrzak	Polska
II	Alexander Karpeev	Rosja
III	Kirył Keduk	Białoruś

- Nagroda Specjalna – za najlepsze wykonanie utworu Karola Szymanowskiego
Przemysław Witek, Polska
- Nagroda Chopinowska
Rafał Hołub, Polska

Laureaci VII Międzynarodowego Konkursu dla Młodych Pianistów *Arthur Rubinstein in memoriam*, 23-30.03.2007

Nagrody regulaminowe

Laureaci VII Konkursu w 2007 roku		
Nagroda	Imię i nazwisko	Kraj
I	Denis Zhdanov	Ukraina
II	Marcin Koziak	Polska
III	Shiran Wang	Chiny
IV	Irina Tchistyakova	Rosja
V	Vladimir Farkov	Rosja
VI	Valentine Dmitriev	Rosja

- Nagroda Specjalna – za najlepsze wykonanie utworu Karola Szymanowskiego
Gracjan Szymczak, Polska
- Nagroda Specjalna im. Anieli Młynarskiej-Rubinstein ufundowana przez Rodzinę Rubinstein
Michał Szymanowski, Polska
- Nagroda Chopinowska
Valentine Dmitriev, Rosja
- Rubinową Szpilę Artura Rubinsteina otrzymał
Denis Zhdanov, Rosja

Laureaci VIII Międzynarodowego Konkursu dla Młodych Pianistów *Arthur Rubinstein in memoriam*, 3-8.04.2009

Nagrody regulaminowe

Laureaci VIII Konkursu w 2009 roku		
Nagroda	Imię i nazwisko	Kraj
I ex aequo	Anna Fedorova	Ukraina
I ex aequo	MunJi-Yeong	Korea Południowa
II	Nikodem Wojciechowski	Polska
III	Lin Peng	Chiny
IV	Piotr Kosiński	Polska
VI	Anna Yukho	Białoruś

- Nagroda Specjalna – za najlepsze wykonanie utworu Karola Szymanowskiego Paweł Motyczyński, Polska
- Nagroda Specjalna im. Anieli Młynarskiej-Rubinstein ufundowana przez Ewę Rubinstein
Nikodem Wojciechowski, Polska
- Nagroda Chopinowska
Lin Peng, Chiny
- Rubinową Szpilę Artura Rubinsteina otrzymał
Nikodem Wojciechowski, Polska

Laureaci IX Międzynarodowego Konkursu dla Młodych Pianistów *Arthur Rubinstein in memoriam*, 2-8.11.2011

Nagrody regulaminowe

Laureaci IX Konkursu w 2011 roku		
Nagroda	Imię i nazwisko	Kraj
I	Tomasz Ritter	Polska
II	Anna Szałucka	Polska
III	Piotr Nowak	Polska
IV	Krzysztof Książek	Polska
V	Maciej Wota	Polska
VI	Li Borun	Chiny

- Nagroda Specjalna – za najlepsze wykonanie utworu Karola Szymanowskiego XuZi, Chiny/Polska
- Nagroda Specjalna im. Anieli Młynarskiej-Rubinstein ufundowana przez Ewę Rubinstein
Tomasz Ritter, Polska
- Nagroda Chopinowska
Maciej Wota, Polska
- Rubinową Szpilę Artura Rubinsteina otrzymał
Tomasz Ritter, Polska

Laureaci X Międzynarodowego Konkursu dla Młodych Pianistów *Arthur Rubinstein in memoriam*, 11-15.11.2014

Nagrody regulaminowe

Laureaci X Konkursu w 2014 roku		
Nagroda	Imię i nazwisko	Kraj
I	Szymon Nehring	Polska
II	Jakub Kuszlik	Polska
III	Nicola Losito	Włochy
IV	Artur Haftman	Polska
V	Łukasz Mikołajczyk	Polska
VI	Xu Zi	Chiny

- Nagroda za najlepsze wykonanie utworu Karola Szymanowskiego
Łukasz Byrdy, Polska
- Nagroda za najlepsze wykonanie utworu Fryderyka Chopina
Szymon Nehring, Polska
- Nagroda im. Anieli Rubinstein
Szymon Nehring, Polska

Laureaci XI Międzynarodowego Konkursu dla Młodych Pianistów *Arthur Rubinstein in memoriam*, 25-30.10.2017

Nagrody regulaminowe

Laureaci XI Konkursu w 2017 roku		
Nagroda	Imię i nazwisko	Kraj
I	Arsenii Mun	Rosja
II	Tomasz Czesław Marut	Polska
III	Adam Mikołaj Goździewski	Polska
IV	Illia Ovcharenko	Ukraina
V	Wang Chong	Chiny
VI	Schengye Cheng	Chiny

- Nagroda za najlepsze wykonanie utworu Karola Szymanowskiego
Illia Ovcharenko, Ukraina
- Nagroda za najlepsze wykonanie utworu Fryderyka Chopina
Adam Kałduński, Polska

Wiek laureatów I nagrody Międzynarodowego Konkursu dla Młodych Pianistów *Arthur Rubinstein in memoriam*

Konkurs	Nazwisko i imię laureata I nagrody	Wiek laureata
I	Valentina Igoshina – Rosja	14
II	Joanna Marcinkowska – Polska	16
III	Josif Sergei – Białoruś	20
IV	Piotr Żukowski – Polska (I miejsce ex aequo)	18
IV	Miku Omine – Japonia(I miejsce ex aequo)	16
V	IouliannaAvdeeva – Rosja	16
VI	Alexander Chugai – Ukraina (I miejsce ex aequo)	17
VI	Michał Pietrzak – Polska (I miejsce ex aequo)	21
VII	Denis Zhdanov – Ukraina	19
VIII	Anna Fedorova – Ukraina (I miejsce ex aequo)	19
VIII	MunJi-Yeong – Korea Południowa (I miejsce ex aequo)	13
IX	Tomasz Ritter – Polska	16
X	Szymon Nehring – Polska	19

dr Anna Szarapka